

Voorlichtingsbijeenkomst molenroeden 07-04-2017 te Amersfoort

Tijdens deze bijeenkomst zijn eigenaren geïnformeerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over het probleem met de deelbare molenroeden, het proces en de oplossingen die op dit moment verkend worden. Met deze informatie kan de eigenaar zelf beslissen of zijn of haar molen draait of niet. Er komt nog een vervolgbijeenkomst om te bespreken hoe het probleem technisch, financieel en in de tijd wordt opgelost. De oplossingen die tijdens deze bijeenkomst zijn aangedragen, zijn voorlopige oplossingen die nader onderzocht dienen te worden. Afsproken is dat de RCE in de week van 10 april 2017 informatie aanlevert waarmee eigenaren kunnen uitleggen waarom de molens tijdelijk niet kunnen draaien, inclusief een lijst met alle betrokken molens. Er wordt per mail contact opgenomen met de eigenaren om te inventariseren of zij toestemming geven om hun molen op de lijst te publiceren. Tijdens de bijeenkomst werd benadrukt dat wanneer deze lijst publiekelijk wordt gemaakt, het verstandig is om de molen niet meer te laten draaien tot het probleem opgelost is.

Vragen en antwoorden tijdens de presentatie van TU Delft	
<i>Opmerking</i>	<i>Een laag zink en coating op de flenzen zorgt voor een puntbelasting waardoor vlakken niet goed op elkaar aansluiten.</i>
Antwoord	Er is inderdaad een bepaalde wrijvingscoëfficiënt die bij het verzinken en het coaten beïnvloed wordt; er mag geen heel dikke laag op. Er moet wel één laag conservering over, anders is de duurzaamheid niet gegarandeerd. Afhankelijk van de Consequence Class (gevolgklasse) stellen ze nauwe eisen aan de vlakheid.
<i>Vraag</i>	<i>Kun je een mangat goed gebruiken voor het aanhalen van de bouten en gaat dat gegarandeerd goed?</i>
Antwoord	Het mangat zit er voor de toegankelijkheid. Met een momentsleutel kun je er goed gebruik van maken. De grootte van trekkracht die je levert, kun je aflezen.
<i>Vraag</i>	<i>Krijg je een effect op het trillen van de roede?</i>
Antwoord	Als er een verzwakking is in de verbinding, krijg je een stijfheid en dus een andere frequentie. Dan zou je afwijkend gedrag van de roede kunnen constateren. Dat een deelbare roede met losse bouten gaat trillen is niet te verwachten.
<i>Vraag</i>	<i>Heeft het trillen van de roede effect op de as waar de roede aanzit?</i>
Antwoord	Ja, vanuit die frequentie kunnen krachten en vervormingen vergroot worden, maar of het echt effect heeft op de as vraag ik me af .
<i>Opmerking</i>	<i>U noemde dat er mogelijk een oplossing is die de constructie steviger kan maken.</i>
Antwoord	Er zijn altijd mogelijkheden.
<i>Vraag</i>	<i>Waarom geen roestvrijstalenbouten?</i>
Antwoord	Ja, die bestaan, maar 10.9 bouten hebben ook een voordeel, deze zit vooral in de sterke eigenschappen. De uiteenzetting van het probleem zoals gegeven is het totaal verhaal van problemen.
Vragen en antwoorden tijdens de presentatie van RCE	
<i>Vraag</i>	<i>Is het lassen praktisch mogelijk in de askop?</i>
Antwoord	Bij deze reparatiemethode komt veel kijken, zoals het ontzinken, opstellen en uitlijnen. De werkzaamheden vinden daarom plaats in de werkplaats. De roede moet dus geheel afgehekt worden.
<i>Opmerking</i>	<i>Het zou goed zijn om de bouten die eruit gehaald worden allemaal te controleren om een beter beeld te krijgen van wat er precies is gebeurd.</i>
Antwoord	Goed punt, nemen we mee.
<i>Vraag</i>	<i>Stel dat op 13 mei blijkt dat de roeden kunnen worden gerepareerd en dat er iemand is die dat betaalt. Hoe lang duurt het om alle roeden te repareren?</i>
Antwoord	Deze vraag loopt erg op de zaken vooruit. Aan de reparatie opties moet nog veel onderzocht worden. Het hangt van de berekeningen af of de oplossingen bij iedere roede toepasbaar zijn.

Vraag	<i>Zijn beide oplossingen even sterk?</i>
Antwoord	Ja. We nemen de uitgangspunten van de richtlijn uit 1985. Deze richtlijn heeft zich in de praktijk bewezen.
Vraag	<i>Kan het zijn dat bij de ene roede de ene oplossing beter is en bij de ander de andere oplossing?</i>
Antwoord	Vanuit praktisch oogpunt, ja.
Vragen en antwoorden tijdens de vragenronde	
Vraag	<i>Hoe komen we aan de dikte van de flenzen die bij ons is toegepast?</i>
Antwoord	De roedeproducenten zijn daar al mee bezig geweest. Die vraag hadden wij ook. Hier wordt aan gewerkt.
Vraag	<i>Wie is je expert met wie je kan overleggen of je draait of stilstaat? Ik heb niks aan het advies van een molenmaker. Hij is partijdig.</i>
Antwoord	De molenmaker is expert waar je gewoon advies aan kunt vragen. Natuurlijk heeft hij een belang, maar het is een advies. De molenmaker zal ook zeggen dat het verstandig is om de molen stil te laten staan. NB. Aan het eind van de bijeenkomst was iedereen het erover eens dat het verstandig is om de molen niet meer te laten draaien tot het probleem opgelost is.
Vraag	<i>We hebben nu alle gevaren gehoord en we hebben een brief liggen dat je risico loopt als je draait. Dan ga je toch niet draaien?</i>
Antwoord	We moeten hier verstandig handelen in het belang van de hele molenwereld.
Vraag	<i>Is de controlebatch van de bouten ook gecontroleerd? En zagen die er net zo slecht uit? Kan je zeggen dat bij alle bouten dit probleem speelt en dit daarom bij andere molens dezelfde problemen oplevert?</i>
Antwoord	Ja, de controlebatch is gecontroleerd. De resultaten van de test gingen alleen over de bouten die gebroken waren. Dit zijn allemaal korte bouten. Bij alle bouten speelt het probleem van vermoeiing.
Vraag	<i>Is er overwogen om met dubbele moeren te werken? Zo is eenzelfde probleem eerder bij Rijkswaterstaat opgelost.</i>
Antwoord	TU Delft: Nee, want we hebben het hier over opgelegde vervormingen. Met dubbele moeren creëer je nog meer inklemming.
Opmerking	<i>De oplossing met extra platen lijkt meer ingewikkeld en heeft dus meer kans op fouten. De oplossing met de blokken en lange bouten geldt lijkt mij hetzelfde.</i>
Antwoord	De oplossing met de extra platen is inderdaad ingewikkeld en is daarom technisch niet haalbaar. De oplossing met de blokken en lange bouten is minder ingewikkeld dan de andere opties. (Toelichting TU Delft: de krachtswerking moet zo simpel en eenvoudig mogelijk worden gehouden bij een probleem als vermoeiing.)
Vraag	<i>"We doen een aanbeveling voor de oplossing." Wie is 'we'?</i>
Antwoord	Wij als RCE.
Vraag	<i>Het kan toch niet zo zijn dat één of twee mensen bepalen wat goed is in deze situatie?</i>
Antwoord	Dit is een heel terecht punt. Aan de oplossing werkt een team van verschillende experts: één expert is in de lead, hier volgt een second opinion op en daarna loopt een controle via Lloyds. Op dit moment lijken er drie oplossingen te zijn, maar dit kunnen er ook twee of één worden.
Vraag	<i>Hebben jullie ook naar technische oplossingen gezocht om het probleem tijdelijk op te vangen, zodat de roede nog wel een tijdje door kan zonder alleen stil te staan?</i>
Antwoord	Er zijn hiervoor een heleboel suggesties binnengekomen. Helaas hebben we bij een groot aantal moeten concluderen dat ze of niet werken of een negatieve uitwerking hebben op de askop. Zo werd er bijvoorbeeld gesuggereerd om een staalkabel te bevestigen aan de tip van de molenroede, of om stalen balken te monteren rondom de askop. Dan gaan er weer allerlei andere krachten werken. Alles moet je kunnen uitrekenen, dat maakt de oplossing lastig.

Vraag	<i>Waarom is het galvaniseren van roeden heilig verklaard? Er zijn zoveel olietankers die door zee varen en niet uit elkaar vallen.</i>
Antwoord	Dat klopt, er zijn meerdere conserveringssystemen die gelijkwaardig zijn.
Vraag	<i>Kan TU Delft zeggen wat hij de beste oplossing vindt?</i>
Antwoord	Eenvoud. We zoeken het concept van lassen uit. Die oplossing klinkt goed.
Vraag	<i>Bij de oplossing met de blokken ga je ervanuit dat het probleem in de bouten zit. Is er ook gekeken naar de hoeklas?</i>
Antwoord	Goed punt, dit zijn we nu aan het bekijken. De hoeklas wordt meegenomen door Lloyds. Zij gaan onderzoeken of de lassen dat kunnen houden. Het theoretische model moet uiteindelijk kloppen met de praktijk. Toelichting TU Delft: het valt niet te onderzoeken wat voor schade de las al heeft ondervonden. En deze schade is onherstelbaar.
Vraag	<i>Wat is er aan de minister voorgelegd? Gaat de RCE/minister zeggen om niet te draaien en draaien zij op voor de schade?</i>
Antwoord	Aan de minister is uitgelegd welke risico's er gelden in het algemeen. Ze is nu ingelicht over technische risico's, maatschappelijke risico's, aansprakelijkheid, geld en de oplossingen op basis van de voorlopige resultaten. Zij is ook ingelicht over het advies wat er tot nu toe is gegeven door de RCE. De RCE heeft geen bevoegd gezag om een draaiverbod op te leggen. Hoewel dit wel door de gemeente kan worden gedaan, wordt hier niet voor gekozen om te voorkomen dat er straks vanwege paniek onterecht 1.200 molens stilstaan in Nederland. Om deze reden is gekozen voor een advies en is ervoor gekozen om alle informatie die wij hebben met u te delen. De minister is dus alleen ingelicht. Wanneer zij moet besluiten, zal er meer informatie moeten worden gegeven waar wij nu nog niet over beschikken. Hiervoor is verder onderzoek nodig. Toelichting De Hollandsche Molen: Dit probleem wordt opgelost, maar niet via de juridische weg. Dit is een kostbaar proces dat eeuwig duurt. DHM stelt als randvoorwaarde dat de oplossing wordt gefinancierd door de overheid, buiten de reguliere subsidies om..
Vraag	<i>Maakt de lengte van de roeden iets uit?</i>
Antwoord	Hoe langer de roede, hoe hoger het risico.
Vraag	<i>Uitgangspunten is scharnierconstructie, speelt het nog mee dat het legvlak van de gietijzeren askop oneffenheden in zich heeft?</i>
Antwoord	Ja, dat speelt zeker mee. Askoppen zijn niet altijd goed vlak. Bij de berekening moeten we daarom conservatieve aannames doen. Die aannames zijn in dit geval dat er in de flensverbinding sprake is van een scharnier en geen inklemming.
Vraag	<i>Welke resultaten kwamen er uit de bouten van Schiedam? Er is er één bezweken, maar wat is de staat van de andere bouten?</i>
Antwoord	Op deze resultaten moeten we nog even wachten. Aanstane maandag verwachten we het rapport. We kunnen kijken of we u daarvan op de hoogte kunnen stellen.
Vraag	<i>Aan TU Delft: er is geen foto van de bestaande las en niet gecontroleerd of flensvervorming is opgetreden. Kun je met röntgentechnisch onderzoek controleren op schade? Kan Lloyds dan ook iets zeggen over de veiligheid van de las?</i>
Antwoord	Ja, men kan ook in de las zelf inspecteren, dus kan Lloyds uitspraak doen over de veiligheid van de las.
Vraag	<i>Is de boutenoptie met platen in combinatie met controle van de las daarom een heel aantrekkelijke oplossing?</i>
Antwoord	Ja, de focus van de problemen ligt nu op de bouten, maar ook de las is uiterst gevoelig voor vervorming.
Opmerking	<i>De molen staat misschien wel een jaar stil.</i>
Antwoord	Dat is een mogelijk scenario. We werken er hard aan om doorlooptijd zo kort mogelijk te houden.
Vraag	<i>Een andere hoogleraar zei ook, hou het eenvoudig, simpel en logisch. Moeten we</i>

Antwoord	<i>grijpen naar hoogwaardige constructies terwijl we het veel simpeler kunnen uitvoeren?</i> Op dit moment is met producenten afgestemd dat richtlijn 2011 is ingetrokken. Daarmee wordt gestopt met het produceren van deelbare roeden en misschien wordt dit definitief. We zitten nu in een fase waarin we een oplossing zoeken voor een specifieke probleemgroep. Of er een richtlijn komt en hoe die er dan uit moet zien is een proces voor daarna.
Vraag	<i>Respect voor jullie allemaal, om dit probleem zo aan te pakken en ons op deze manier te informeren. Kunnen we niet gewoon alle deelbare roeden vervangen voor hele roeden? Onderzoek en dergelijke kost ook heel veel tijd en geld.</i>
Antwoord	We proberen die onderzoekslast zo laag mogelijk te houden. We moeten toch eerst kijken wat de mogelijke oplossingen zijn, ook wat betreft doorlooptijd en geld. We willen de scenario's naast elkaar hebben. Het vervangen van alle roeden kan een uitkomst zijn, maar duurt misschien wel 3 jaar. Daarom moeten we meer oplossingen onderzoeken dan alleen het vervangen van een roede.
Opmerking	<i>In het geval van reparatie houden eigenaren voor de toekomst dus een probleem.</i>
Antwoord	Nee, want de reparatie wordt gecontroleerd door een onafhankelijke partij. Als de roeden gerepareerd worden, zijn die gelijk aan de roeden van richtlijn 1985. Lloyds geeft na afloop een onafhankelijke verklaring van goedkeuring af, garantie wordt afgegeven door de partij die de reparatie uitvoert.
Vraag	<i>Zijn de provincies als subsidieverstrekking ook geïnformeerd?</i>
Antwoord	Nee, dit is nog niet gedaan. Wel zijn de provinciale molenconsulenten op de hoogte. Dit is een goed punt en we nemen het mee. We hebben iedereen die schade kan ondervinden, ingelicht.
Opmerking	<i>Wij zijn op dit moment met een subsidievaststelling bezig.</i>
Antwoord	Deze situatie zou geen gevolgen moeten hebben voor een subsidievaststelling.
Vraag	<i>Hoe wordt er omgegaan met bedrijfsschade?</i>
Antwoord	Dit is een terechte opmerking. Hier wordt nu naar gekeken. Toelichting uit de zaal: men is verplicht om zelf schadebeperkend te handelen.
Vraag	<i>Wordt er ook gekeken naar wie ons dit brengt? Ergens is er toch iemand die een kolossale fout gemaakt heeft? Die moet dat betalen! Daar hoor ik bijna niks over en ik krijg het idee dat het met de mantel der liefde bedekt wordt.</i>
Antwoord	Uiteraard zijn we op het gebied van aansprakelijkheid zaken aan het uitzoeken, maar om op een zo snel mogelijke en pragmatische manier tot een oplossing te komen voor u allemaal is het belangrijk dat er op dit moment geen juridische trajecten aan te pas komen. Dit is voor iedereen goed, ook voor de molenwereld, vanwege de negatieve publiciteit die met dergelijke trajecten gepaard kan gaan. Op de achtergrond wordt dit wel uitgezocht, maar dit is niet relevant voor deze bijeenkomst.
Vraag	<i>Welke antwoorden krijgen we voor 13 mei? Allereerst is er een technisch probleem, waarvoor we een goede oplossing nodig hebben. Daarnaast moeten deze oplossingen worden onderzocht. En horen we dan of de RCE dat gaat betalen? Daarvoor zijn we afhankelijk van de minister. Het streven is om duidelijk te hebben over wat de mogelijke oplossingen zijn en wat de consequenties zijn in financiële zin.</i>
Vraag	<i>Hoe verhouden de kosten van de oplossingen zich tot het steken van een nieuwe roede?</i>
Antwoord	We gaan de oplossingen, de concrete kosten en de financiële consequenties inzichtelijk maken. Het is te vroeg om daarop vooruit te lopen. We hebben daar extra tijd voor nodig.
Vraag	<i>Ik heb een deelbare roede gekregen toen er al problemen waren. Wanneer is er ingegrepen?</i>
Antwoord	In die tijd waren er problemen met Haastrecht, die een extreem grote vlucht van 30 meter heeft. Destijds dachten we dat het alleen aan de vlucht lag. Vaags heeft dit probleem gesignaleerd en veel moeite, geld en energie gestopt in het

	uitzoeken ervan. Daarna hebben ze het bij de RCE neergelegd.
<i>Opmerking</i> Antwoord	<i>De verantwoordelijkheid ligt bij degene die dit hebben opgelegd.</i> Dat zou een uitkomst kunnen zijn. Aansprakelijkheid levert echter een lang juridisch traject op.
<i>Vraag</i> Antwoord	<i>We moeten binnenkort ons college en B&W informeren. Kunnen jullie ons een soort feitenoverzicht/leidraad/suggestie geven die wij kunnen gebruiken om onze stakeholders te informeren?</i> We hebben op de dag van onze eerste berichtgeving ook een nieuwsbericht geplaatst op onze website. Bij vragen kan worden doorverwezen naar dat bericht. Gezien de ontwikkelingen is er een goede reden om de berichtgeving aan te passen. Dit zal samen met DHM gebeuren. Toelichting DHM: een compliment aan allen voor het voorkomen van een mediastorm. Het is verstandig om uw mensen/vrijwilligers over dit probleem te informeren zodat ook zij de risico's en achtergrond kennen.
<i>Vraag</i> Antwoord	<i>Graag een datum waarop we informatie krijgen.</i> In de week van 10 april ontvangt u het verslag, de presentatie en aanvullende informatie.
<i>Vraag</i> Antwoord	<i>Wat moet je zeggen als je gebeld wordt door de media?</i> In de week van 10 april volgt een update van het bericht op de RCE-website. U kunt aangeven dat het een ingewikkeld probleem betreft voor een aantal molens dat deelbare roeden heeft en dat dit verder uitgelegd staat op de website van de RCE. Spreek binnen uw organisatie af wie er het woord voert.
<i>Vraag</i> Antwoord	<i>Wordt de lijst met molens openbaar? Daarmee sluit je andere molens uit van het probleem.</i> Bij geen bezwaren kunnen we dat onderdeel van het persbericht maken. Toelichting DHM: wanneer deze lijst openbaar wordt, is het van belang dat de molens op deze lijst voorlopig niet draaien.
<i>Vraag</i> Antwoord	<i>Kun je ook een urgentie geven aan welke molen straks eerst wordt gerepareerd?</i> Dit is een van de punten die we verder uitwerken.
<i>Vraag</i> Antwoord	<i>Kunnen we begin volgende week een persbericht verwachten?</i> Ja, in de week van 10 april.